

IN MEMORIAM

Lahkus Jõgeva Sordiaretuse Instituudi
kauaaegne direktor

HANS KÜÜTS

(20.12.1932–6.10.2022)

6. oktoobril, kaks ja pool kuud enne oma 90. sünnipäeva, lahkus igavikuteede Eesti Teaduste Akadeemia akadeemik, Jõgeva Sordiaretusjaama (instituudi) kauaaegne direktor (1974–1989), Jõgevamaa vapimärgi kavaler (2006), Jõgeva valla aukodanik (1998) Hans Küüts.

Hans Küüts oli Jõgevamaaga seotud 1958. aastast, kui EPA agronoomia eriala (1956) kiitusega lõpetanu kutsuti õppejõudude soovitusel Elva rajooni Erumäe kolhoosi agronoomi töökohalt Jõgeva Sordiaretusjaama teadustööle odra sordiaretajaks. Sellele erialale jäi ta truuks kuni pensionile jäämiseni 2013. aastal. Kokku seega 55 aastaks. Tema autorlusega on tootmisse jõudnud selle aja jooksul üheksa odra, kuus kaera ja kaks suvinisusort. Kõigil neil sortidel on olnud Eesti taimekasvatuse oma edasiviiv roll.

Silmapaistvamateks võib neist pidada odrasorte „Elo“ ja „Anni“, mis omasid pikka aega juhtpositsiooni siinsel sorditurul. Põllumeeste suure tunnustuse pälvis esimene neist kui lühikõrreline, väga hea seisukindlusega, teine aga kõrge saagi ja saagi stabiilsusega sort. Sordiaretuse kõrvalt uuris Hans Küüts teraviljade

agrotehnika küsimusi. Eduka teadustegevusega kaasnes kaks riiklikku teaduspreemiat (1987 ja 1999), pälvitud seega mõlema riigikorra ajal. Juba 42-aastasena omistati talle teenelise teadlase aunimetus (1974).

Praktilisest aretustööst loobumata töötas Hans Küüts aastatel 1964–1973 aretusosakonna juhatajana ja 1973–1992 Jõgeva Sordiaretusjaama ning 1992–1998 Jõgeva Sordiaretuse Instituudi direktorina.

Hans Küüts oli rahvusvahelise haardega teadlane ja instituudi juht. Tartu keeltekoolis omandatud ladus inglise keel

võimaldas välissuhtlust. Tema töötamise ajal jõudis Jõgeva Sordiaretuse Instituut ja Jõgeva kui maakonnakeskus maailma-kaardile. Jõgevat külastas palju teadusdelegatsioone, nii mõnelgi instituudi töötajal oli omakorda võimalus välismaa teadusasutusi külastada. Aastatel 1969–1970 stažeeris Hans Küüts Rootsis Svalöfi Aretusinstituudis, kus sai teoreetilise ja praktilise väljaõppe kõrval sõlmida ka palju väärtuslikke rahvusvahelisi kontakte, mis hilisemal direktoritööl kasuks tulid.

1974. aastal valiti ta esimese eestlasena rahvusvahelise sordiaretajate organisatsiooni EUCARPIA liikmeks. Ta oli selles organisatsioonis 1981–2000 odra ja 1989–1994 kaera geneetika ja sordiaretuse rahvusvaheliste sümposioonide organisatsioonikomitee liige. Lisaks korraldatud juhatanud sümposioone ja esinenud seal ettekannetega. Seal loodud tutvused firmade esindajatega võimaldasid soetada instituudile väärtuslikke, katsetööde mehhaniseerimist võimaldavaid masinaid ja laboriseadmeid. Valuutaraha nende soetuseks sai võimalikuks tänu vene keele valdamisele koos teises kultuuriruumis valitsevate tavade tundmisele.

Hans Küütsi tööalaseks hobbiks direktorina oli ehitamine. Praegune Eesti Taimekasvatuse Instituut Jõgeval töötabki põhiliselt neis hoonetes, mis valmised Hans Küütsi direktorina töötamise ajal. Oli ehitaja ja ehituse kvaliteedi suhtes nõudlik. Selleaegsete ehitusmaterjalide kehvale kvaliteedile vaatamata saavutati tase, mis jäi kõigile suurelt kodumaalt või välismaalt Jõgevat külastama tulnud kolleegidele silma.

Tähelepanuvääriv oli Hans Küütsi omaaegne oskus leida andekaid ja töökaid kõrgkoolilõpetajaid sordiaretustöö jätkajaks. See lõi eelduse, et asutus jäi suurte muutuste keerises üldse ellu ja teenib Eesti põllumeest tänaseni. Ka enda aretustöö jätkaja kasvas tal välja omast perekonnast. Tütar Ülle on tänaseks odra sordiaretuse alal edukalt kaitsnud doktorikraadi ja on juba mitme uue sordi autor.

Vabariigi President on Hans Küütsi autasustanud Riigivapi V klassi ordeniga.

Hans Küüts on valitud Eesti Teaduste Akadeemia akadeemikuks (1994), Eesti Põllumajandusülikooli geneetika ja sordiaretuse õppetooli professoriks (aastast 1995 emeriti-professor), Eesti Agronoomide Seltsi presidendiks (juhtinud seltsi aastatel 1991–1997) ja Eesti Rukki Seltsi seltsi aupresidendiks.

Rootsis asuv Svalöfi Aretusinstituut on valinud Hans Küütsi oma teadusnõukogu välisliikmeks (aastast 1988), Akadeemiline Põllumajanduse Selts on valinud ta auliikmeks (2000) ja määranud elutööpreemia (2002). Siintoodud loetelu tunnustustest, ühiskondlikest ja auametitest ei pretendeeri kaugelgtki täiuslikkusele.

Hans Küütsi näol oleme kaotanud andeka sordiaretaja, organiseerimisvõimelise teadus- asutuse juhi, riigis põllumeeste seas väga tuntud, lugupeetud ja tunnustatud teadlase.

ANTS BENDER,
põllumajandusdoktor

JÕGEVA VALD

Jõgeva vallavalitsus võõrandab avalikul kirjalikul enam-
pakkumisel Jõgeva vallale kuuluvad kinnistud.

1. Possa kinnistu Härjanurme külas (registriosa number 21294950, katastritunnus 24701:001:0723, pindala 264 m², tootmismaa) alghinnaga 530 eurot.

2. Punkri kinnistu Kurista külas (8/11 osa kaasomandist; registriosa nr 20895150, katastritunnus 24701:001:1083, pindala 3140 m², tootmismaa) alghinnaga 5000 eurot.

Kirjalik pakkumine esitada hiljemalt 18. oktoobri 2022 kella 9.00-ks kinnises ümbrikus, millele on märgitud kinnistu aadress, Jõgeva vallavalitsuse kantseleisse aadressil Suur tn 5, Jõgeva linn või digitaalselt allkirjastatuna e-posti aadressile vallavara@jogeva.ee. Lisainfo Jõgeva valla kodulehelt www.jogeva.ee.

Vooremaa

TELLIMUSI JA KUULUTUSI
VÕETAKSE VASTU

aadressil: www.vooremaa.ee/tellimused/

www.vooremaa.ee/kuulutused/

meili teel: reklaam@vooremaa.ee

ning Mustvee, Avinurme, Saare, Voore,
Lohusuu, Kasepää ja Raja raamatukogus

Info E-R kella 9–16
telefonil 776 2301, 528 3879

Mälestame põllumajandusteadlast,
akadeemikut, Jõgeva valla aukodanikku
ja säravat isiksust

HANS KÜÜTSI
ning avaldame kaastunnet lähedastele.

Jõgeva Vallavolikogu ja Vallavalitsus

Südamlik kaastunne Liivile,
Helmutile ja kõigile lähedastele
kalli

MALLE SAARE
kaotuse puhul.

Eiike, Andu, Sille, Andres

Avaldame sügavat kaastunnet
Einar Hinnole kalli isa

ARVELD HINNO
kaotuse puhul.

Isamaa Mustvee piirkonna
juhatus

Lugupeetud seltsi auliiget,
sordiaretajat, Eesti Teaduste
Akadeemia akadeemikut

HANS KÜÜTSI

mälestab Jõgeva Agronoomide
Selts.

Südamlik kaastunne lähedastele.

Elu on kui küünal,
mis särab ja kustub ...

Südamlik kaastunne
Heljele perega kalli abikaasa,
isa, vanaisa
RIHO ÕUNAPUU
surma puhul

Eve, Ere, Eve

On saatus karm,
ta purustab kõik kauni,
ei hooli ta me murest,
pisarast.

Meie siiras kaastunne Sulle
armas Helje kalli kaasa
RIHO ÕUNAPUU
kaotuse puhul.
Ene, Maie, Krista, Eha

Kõik on sündinud, kasvanud,
ei iial surnud,
ainult puhkama heitnud
ja ootama jäänud.
(Karl Ristikivi)

RIHO ÕUNAPUU

Südamlik kaastunne Heljele ja
lastele peredega.
Ants, Maris, Ruth ja Raimond

Siiras kaastunne
Irljale kalli ema

MAIMU LAURI
surma puhul.

Laiuse Jaan Poska Põhikool

Avaldame kaastunnet Virvele
lastega kalli abikaasa

HANS KÜÜTSI
lahkumise puhul.

Jäneda Tehnikumi
44. lennu lõpetajad

Õnn elada aeg oli pikk,
kuid elu on siiski ajalik ...

Südamlik kaastunne Virvele,
lastele ja kõikidele lähedastele
HANS KÜÜTSI
kaotuse puhul.

Perekonnad Guske ja Frank
laste peredega

Südamlik kaastunne
lähedastele

RIHO ÕUNAPUU
surma puhul.

Heldur perega

Keset sügist
ja päikesekulda,
viis sind tee,
kust tagasi ei tulda ...

Mälestame ja avaldame
südamlikku kaastunnet
Heljele ja lastele peredega
kalli abikaasa, isa, äia ja vanaisa
RIHO ÕUNAPUU
kaotuse puhul.
Liili ja Arvo

Kaastunne Heljule ja Endlile
kalli õe

VILMA VÄRVI
kaotuse puhul.

Unustamatut sõpra mälestab
Laine Virves

Avaldame sügavat
kaastunnet kalli abikaasa,
isa ja vanaisa

HANS KÜÜTSI
kaotuse puhul.

Perekonnad Dannebergid

Mälestame akadeemik
HANS KÜÜTSI
kauaaegset Jõgeva
Taimekasvatuse Instituudi
direktorit.

Avaldame kaastunnet
perekonnale ja lähedastele.
Perekonnad Korb,
Angerjärvi, Tshakna

Mälestame endist direktorit

HANS KÜÜTSI

Südamlik kaastunne perele.

Varje, Liidia, Koidu,
Maarika, Anne

Su kodu on nüüd seal,
kus Linnutee.
See helendav rada,
see tähine tee ...

Südamlik, kaastunne Heljele
perega armsa abikaasa
RIHO ÕUNAPUU
kaotuse puhul.
Riina Ja Kulno

Südamlik kaastunne Heljele
perega kalli abikaasa, isa ja
vanaisa

RIHO ÕUNAPUU
kaotuse puhul.

Perekonnad Väits,
Tamm ja Kallaste

Keset ilusat sügist ja
päikesekulda,
viis Sind tee,
kust tagasi ei tulda ...

Südamlik kaastunne Heljele
perega kalli
RIHO ÕUNAPUU
kaotuse puhul.
Mustvee pensionäride seltsingu
Sõprus pere

Mälestame unustamatut sõpra,
kunagist naabrit ja töökaaslast

HANS KÜÜTSI

Avaldame sügavat kaastunnet abikaasa
Virvele, lastele ja lapselastele.

Perekond Polli

Leinas Su kodu ja aed,
mis loodud oma kätega ...

Mälestame head naabrimeest
Meie siiras kaastunne
lähedastele kalli
RIHO ÕUNAPUU
kaotuse puhul.
Evi, Maarika, Toomas,
Aale lastega ja
perekond Tooming

Südamlik kaastunne
Heljele, Terjele ja
Urmasele kalli
abikaasa, isa ja vanaisa

RIHO ÕUNAPUU
kaotuse puhul.

Ene, Kalju, Marko, Eigo

Südamlik kaastunne
Urmasele kalli isa

RIHO ÕUNAPUU
kaotuse puhul.

Klassikaaslased
Mustvee Keskkoolist

Muld mälestust ei mata ...

Õie ja Eve.
Tunneme kaasa kalli

HELMUTH SAARE
surma puhul.

Helga, Karin, Karl, Jürgen